

disse Forhold, at man overlader det til Kommissionerne, som jo have det mest praktiske Kendskab i de givne Tilfælde.

Jeg skulde ikke have forlangt Ordet i denne Forhandling, hvis der ikke var et særligt Punkt, jeg gerne ønskede at gøre nogle Bemærkninger til. Det er angaaende Lovforslagets §§ 2 og 3, der omhandle Betingelserne for Opnaaelse af Statslaan til Erhvervelse af en Huslod. Den Gang, vi vedtogte Loven, var Hensigten dermed at skabe Betingelser for, at de Landarbejdere, som ellers maatte søge ind til Byerne eller til industrielle Virksomheder for at finde deres Erhverv, ved at faa Statslaan til Erhvervelse af Jordlodder kunde skaffe sig et selvstændigt Erhverv ude i deres egen By, saa vidt muligt da i deres egen By. Det forekommer nu mig, at i de Aar, Loven har virket, have Forholdene forandret sig ikke saa lidt. Man hører jo nu stadig Klager over, at det staar daarligt til med Byerhvervene, jeg ved ikke med hvor megen Grund, men man maa vel gaa ud fra, at der er nogen Grund til disse Klager. Man hører stadigvæk, at de store og betydelige industrielle Arbejdsvirksomheder særlig i de store Byer, hvor der beskæftiges Arbejdere i hundredevis, have set sig nødsagede til at indskrænke deres Arbejdsstyrke, idet Konjunkturerne ikke have været saadanne, at der var tilstrækkeligt Arbejde i disse Virksomheder. Det forekommer mig derfor, at naar vi nu skulle revidere Loven, bør man tage disse Forhold noget i Betragtning. Jeg tænker her særlig paa, at der burde ydes Adgang til, at Landarbejdere, som i nogle Aar have beskæftiget sig enten inde i Byerne eller ved industrielle Virksomheder, ogsaa kunde faa Lov til at faa Jordlodder. Jeg ser ganske vist, at der er indsat en Bestemmelse, hvorefter Folk, som i et halvt Aar have været borte fra Landbruget, kunne faa en Jordlod, men jeg tror rigtignok, at dette halve Aar er for lidt. Det maa maaske være mig tilladt med et bestemt Eksempel for Øje at illustrere, hvad jeg særlig tænker paa. Der er ude i min Valgkreds 2 Cementfabrikker, der beskæftige mange hundrede Arbejdere. Det er mestendels Landarbejdere fra de omliggende Sogne, eller i hvert Fald for en stor Del jordløse Husmænd, som søge hen til disse industrielle Virksomheder for at tjene deres Udkomme. Mange af dem have saa stor Afstand til deres Hjem, at de saa at sige ikke kunne leve i deres Hjem sammen med deres Familie men

maa opholde sig i Fabrikkerne. Nu have vi under disse Dages Forhandlinger hørt, at det er særlig blandt jordløse Husmænd, Loven har virket. Det er jo ikke saa meget unge Landarbejdere, som sætte Bo, der have benyttet Loven, som det er de jordløse Husmænd, der have søgt at faa Jord købt ind til det Hus, de havde i Forvejen. Det vilde være en smuk Op-gave for dette Lovforslag, om der nu ved Lovens Revision netop blev taget Sigte paa saadanne Landarbejdere, der i nogle Aar have arbejdet ved industrielle Virksomheder eller inde i Byerne. Der er vel ingen, der tror, at fordi en Landarbejder i nogle faa Aar har beskæftiget sig enten med at arbejde paa Teglværker eller paa Cementfabrikker eller ved en eller anden Virksomhed inde i Byerne, ikke derfor skulde være lige saa kvalificeret til at søge sit Erhverv paa en mindre Jordlod som den Arbejder, der er bleven tilbage ude paa Landet. Jeg tror, at vi allesammen kunne være enige om, at de, som Aar efter Aar, Dag efter Dag have maattet søge deres Erhverv ved deres Hænders Arbejde, hvad enten det er udført paa den ene eller paa den anden Maade, naar de i øvrigt ere fødte og opdragne paa Landet og kendte med Landbruget i dets forskellige Forgreninger, ere lige saa skikkede til at faa en Jordlod som de, der have været Landarbejdere i de sidste 5 Aar. Det forekommer mig som sagt, at der nu kunde være Anledning til at tænke særlig over dette Forhold, og ihvorvel jeg skal indrømme, at det er blevet berørt ogsaa af tidligere Talere, har jeg dog ikke kunnet lade Forhandlingerne gaa til Ende, uden at bede den højtærede Minister og det kommende Udvalg om at tage dette Forhold under Overvejelse. Jeg mener altsaa, at Bestemmelsen om det halve Aar burde stryges, men at der ogsaa i denne Henseende burde gives Kommissionerne fri Hænder til at kunne praktisere Loven, som de finde det tjenligt. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger og anbefale dette til velvillig Overvejelse i det kommende Udvalg.

N. Pedersen: Jeg skal heller ikke gøre mange Bemærkninger. En Del af de Bemærkninger, jeg havde tænkt at gøre over for forskellige færedede Medlemmer, vedrøre Ting, som allerede ere omtalte, dels af den højtærede Landbrugsminister og dels af forskellige ærede Medlemmer, saa det skal jeg nu ikke komme ind paa.